2025/1340

9.7.2025

DECIZIA (PESC) 2025/1340 A CONSILIULUI

din 8 iulie 2025

privind o măsură de asistență în cadrul Instrumentului european pentru pace în sprijinul forțelor armate ale Cabo Verde

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 28 alineatul (1) și articolul 41 alineatul (2),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) Prin Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului [1], se instituie Instrumentul european pentru pace (IEP) pentru finanțarea de către statele membre a acțiunilor Uniunii în cadrul politicii externe și de securitate comune în vederea menținerii păcii, a prevenirii conflictelor și a consolidării securității internaționale în temeiul articolului 21 alineatul (2) litera (c) din tratat. În special, în temeiul articolului 1 alineatul (2) din Decizia (PESC) 2021/509, IEP este utilizat pentru finanțarea unor măsuri de asistență, precum acțiuni de consolidare a capacităților statelor terțe și ale organizațiilor regionale și internaționale legate de chestiuni militare și de apărare.

(2) Marea liberă din largul Africii de Vest continuă să fie un mediu dificil în care pirateria, jafurile armate pe mare, răpirea navigatorilor, pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN), contrabanda și traficul de droguri și de arme, precum și criminalitatea organizată transnațională reprezintă o amenințare majoră și tot mai mare la adresa securității maritime. Aceasta afectează libertatea de navigație, pune în pericol principalele rute comerciale, periclitează dezvoltarea durabilă a întregii regiuni și mijloacele economice de subzistență ale populației și conduce la deteriorarea mediului și a biodiversității.

(3) Cabo Verde rămâne deosebit de expus la diverse amenințări, inclusiv pirateria maritimă, terorismul, traficul de droguri, traficul de persoane, criminalitatea informatică și pescuitul INN, având în vedere vasta sa zonă economică exclusivă și poziția sa geostrategică ca punct de intersecție în Atlantic, conectând Africa cu Europa și cu continentele americane. Consolidarea forțelor armate ale Cabo Verde este un element important pentru facilitarea și sprijinirea eforturilor de securitate maritimă din Cabo Verde, din regiunea atlantică și din regiunea Golfului Guineei.

(4) Cu ocazia celei de-a treisprezecea reuniuni ministeriale din cadrul Parteneriatului special Uniunea Europeană-Cabo Verde, desfășurată la Bruxelles la 31 ianuarie 2025, ambii parteneri și-au reafirmat angajamentul de a-și consolida cooperarea reciprocă în cadrul pilonului de securitate și stabilitate, cu scopul de a defini un concept intensificat de securitate, în conformitate cu abordarea integrată a Uniunii.

(5) La 10 martie 2025, Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate a primit din partea Cabo Verde o cerere ca Uniunea să acorde asistență forțelor armate ale Cabo Verde la achiziționarea de echipamente și servicii esențiale pentru consolidarea capacităților pazei de coastă a Cabo Verde.

(6) Măsurile de asistență urmează să fie puse în aplicare luând în considerare principiile și cerințele prevăzute în Decizia (PESC) 2021/509, în special cu respectarea Poziției comune 2008/944/PESC a Consiliului [2], precum și în concordanță cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP.

(7) Consiliul își reafirmă hotărârea de a proteja, promova și respecta drepturile omului, libertățile fundamentale și principiile democratice și de a consolida statul de drept și buna guvernanță în conformitate cu Carta Organizației Națiunilor Unite, cu Declarația Universală a Drepturilor Omului și cu dreptul internațional, în special cu dreptul internațional al drepturilor omului și cu dreptul internațional umanitar,

[1] Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului din 22 martie 2021 de instituire a Instrumentului european pentru pace și de abrogare a Deciziei (PESC) 2015/528 (JO L 102, 24.3.2021, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

[2] Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar (JO L 335, 13.12.2008, p. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Instituire, obiective, domeniu de aplicare și durată

(1) Se instituie o măsură de asistență în beneficiul Cabo Verde (denumit în continuare „beneficiarul”), care urmează să fie finanțată în cadrul Instrumentului european pentru pace (IEP) (denumită în continuare „măsura de asistență”).

(2) Măsura de asistență are următoarele obiective:

(a) consolidarea cooperării dintre Uniune și Cabo Verde în domeniul securității și apărării;

(b) contribuția la consolidarea capacităților generale de securitate și apărare ale forțelor armate ale Cabo Verde pentru a proteja suveranitatea pe mare a Cabo Verde și pentru a îmbunătăți securitatea maritimă regională, protejând astfel mai bine navele și resursele maritime, populațiile din zonele de coastă și mijloacele de subzistență ale acestora; și

(c) consolidarea potențialului Cabo Verde în ceea ce privește participarea sa la operațiile din cadrul politicii de securitate și apărare comune a Uniunii și contribuția sa la acțiuni comune în cadrul arhitecturii de la Yaoundé.

(3) Pentru a atinge obiectivele stabilite la alineatul (2), măsura de asistență finanțează următoarele tipuri de echipamente care nu sunt concepute pentru a aplica o forță letală, precum și următoarele materiale și servicii:

(a) o navă oceanică de patrulare; și

(b) cursuri de instruire privind tehnici de pilotaj și/sau întreținerea aeronavelor.

Măsura de asistență finanțează și materialele și serviciile conexe, inclusiv instruirea tehnică, dacă este necesar.

(4) Durata măsurii de asistență este de 48 de luni de la data adoptării prezentei decizii.

Articolul 2

Dispoziții financiare

(1) Valoarea de referință financiară destinată să acopere cheltuielile referitoare la măsura de asistență este de 12 000 000 EUR.

(2) Toate cheltuielile sunt gestionate în conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509 și în concordanță cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP.

Articolul 3

Acorduri cu beneficiarul

(1) Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant”) încheie cu beneficiarul acordurile necesare pentru a asigura respectarea de către acesta a cerințelor și condițiilor stabilite prin prezenta decizie, ca o condiție pentru acordarea de sprijin în cadrul măsurii de asistență.

(2) Acordurile menționate la alineatul (1) includ dispoziții care obligă beneficiarul să garanteze:

(a) respectarea de către unitățile forțelor armate ale Cabo Verde, sprijinite în cadrul măsurii de asistență, a dreptului internațional relevant, în special a dreptului internațional al drepturilor omului și a dreptului internațional umanitar;

(b) utilizarea corectă și eficientă a oricăror active furnizate în cadrul măsurii de asistență în scopurile pentru care au fost furnizate;

(c) întreținerea adecvată a oricăror active furnizate în cadrul măsurii de asistență pentru a asigura posibilitatea de utilizare și disponibilitatea operațională a acestora pe durata ciclului lor de viață;

(d) faptul că niciun activ furnizat în cadrul măsurii de asistență nu va fi pierdut sau transferat către alte persoane sau entități decât cele identificate în respectivele acorduri.

(3) Acordurile menționate la alineatul (1) includ dispoziții cu privire la suspendarea și încetarea sprijinului acordat în cadrul măsurii de asistență în cazul în care beneficiarul este găsit vinovat de încălcarea obligațiilor prevăzute la alineatul (2).

Articolul 4

Punerea în aplicare

(1) Înaltul Reprezentant este responsabil de asigurarea punerii în aplicare a prezentei decizii în conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509 și în concordanță cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP și cu cadrul metodologic integrat pentru evaluarea și identificarea măsurilor și controalelor necesare pentru măsurile de asistență din cadrul IEP.

(2) Punerea în aplicare a activităților menționate la articolul 1 alineatul (3) din prezenta decizie este efectuată de Ministerul Apărării Naționale al Republicii Portugalia.

Articolul 5

Monitorizare, control și evaluare

(1) Înaltul Reprezentant monitorizează respectarea de către beneficiar a obligațiilor prevăzute la articolul 3. Monitorizarea respectivă asigură cunoașterea contextului și a riscurilor de încălcare a obligațiilor prevăzute la articolul 3 și contribuie la prevenirea unor astfel de încălcări, inclusiv încălcări ale dreptului internațional al drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar de către unitățile forțelor armate ale Cabo Verde sprijinite în cadrul măsurii de asistență.

(2) Controlul ulterior expedierii echipamentelor și materialelor se efectuează după cum urmează:

(a) prin verificarea livrării, în cadrul căreia certificatele de livrare IEP trebuie să fie semnate de forțele utilizatorului final cu ocazia transferului dreptului de proprietate;

(b) prin raportare, în cadrul căreia beneficiarul trebuie să raporteze anual cu privire la activitățile desfășurate cu echipamentele, materialele și serviciile furnizate în temeiul măsurii de asistență și cu privire la inventarul bunurilor desemnate, până când Comitetul politic și de securitate (COPS) consideră că o astfel de raportare nu mai este necesară;

(c) prin vizite la fața locului, în cadrul cărora beneficiarul trebuie să acorde Înaltului Reprezentant și auditorilor IEP acces pentru a efectua verificări la fața locului și audituri IEP, la cerere.

(3) Înaltul Reprezentant efectuează o evaluare finală la încetarea măsurii de asistență pentru a stabili dacă măsura de asistență a contribuit la atingerea obiectivelor prevăzute la articolul 1 alineatul (2).

Articolul 6

Raportare

În cursul perioadei de punere în aplicare, Înaltul Reprezentant prezintă COPS rapoarte semestriale privind punerea în aplicare a măsurii de asistență, în conformitate cu articolul 63 din Decizia (PESC) 2021/509. Administratorul pentru măsuri de asistență informează periodic comitetul instrumentului instituit prin Decizia (PESC) 2021/509 cu privire la execuția veniturilor și cheltuielilor în conformitate cu articolul 38 din decizia respectivă, inclusiv prin furnizarea de informații cu privire la furnizorii și subcontractanții implicați.

Articolul 7

Suspendare și încetare

(1) COPS poate decide să suspende integral sau parțial punerea în aplicare a măsurii de asistență în conformitate cu articolul 64 din Decizia (PESC) 2021/509.

(2) COPS poate recomanda încetarea măsurii de asistență de către Consiliu.

Articolul 8

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles, 8 iulie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

S. LOSE